

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 271 (282)

Olsztyn, sobota 23 listopada 1946 r.

Rok II

Zw. Radziecki gotów jest ujawnić stan swoich sił zbrojnych

NOWY JORK, 23.11. PAP. Na piątkowym posiedzeniu Komisji Politycznej Generalnego Zgromadzenia delegatka indyjska Nehru poparła wniosek radziecki w sprawie ujawnienia stanu liczebności wojsk sojuszników w b. krajach nieprzyjacielskich i innych.

Przedstawicielka Indii nie widzi powodów, dla których informacje, dotyczące rozmieszczenia wojsk i baz lotniczych i morskich, nie miałyby być podane. Jest natomiast wiele powodów, dla których należy to uczynić.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Jugosławii Popowicz, który również poparł wniosek radziecki. Popowicz polemizował z propozycją, wysuniętą przez Bevin'a, aby kwestię liczebności wojsk rozpatrzyć rów-

nocześnie ze sprawą rozbrojenia. Delegat jugosłowiański uważa, że połączenie tych dwóch zagadnień opóźni prace Rady Bezpieczeństwa nad organizacją zbiorowego bezpieczeństwa.

Z kolei przemawiał przedstawiciel Francji Parodi, który zapowiedział, że będzie występował przeciwko wnioskowi Bevin'a. Delegacja francuska będzie głosowała za wnioskiem radzieckim.

Przedstawiciel Wielkiej Brytanii Noel Baker oświadczył, że zasadniczo nie sprzeciwia się wnioskowi radzieckiemu, pragnąłby jednak, ażeby obie sprawy były równocześnie rozpatrzone.

Minister Mołotow złożył oświadczenie, że Związek Radziecki gotów jest udzielić

informacji, dotyczących liczebności i siły wojsk w kraju macierzystym.

Minister Mołotow wyraził pogląd, że wniosek, jaki złożył, umożliwi zapewnienie bezpieczeństwa i niepodległości wszystkim państwom, wchodzącym w skład Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Przebywanie wojsk obcych na terytoriach innych państw, nieuzasadnione koniecznością zabezpieczenia linii komunikacyjnych do państw okupowanych, wywołuje zdziwienie i zaniepokojenie na świecie.

NOWY JORK, 23.11. PAP. Po mowie senatora Connally w sprawie propozycji radzieckiej co do ujawnienia przez Narody Zjednoczone danych, dotyczących rozmieszczenia wojsk poza granicami państw macierzystych, która to mowa Connally'ego zrobiła jak najgorsze wrażenie wśród obecnych na Zgromadzeniu — rzecznik delegacji amerykańskiej złożył prasie oświadczenie, zmierzające niewątpliwie do zatarcia skutków wystąpienia senatora Connally.

Rzecznik delegacji oświadczył, że wśród członków delegacji amerykańskiej panuje powszechne zdanie, że propozycja ministra Mołotowa jest bardzo cennym wkładem w prace Narodów Zjednoczonych i że istnieje wiele powodów, aby przypuszczać, że uda się osiągnąć jednogłośnie Wielkiej Piątki w tej sprawie.

Niebezpieczeństwo zamieszek w Trieście przyczyną pobytu wojsk anglosaskich

NOWY JORK, 23.11. (PAP). — Rada Ministrów Spraw Zagranicznych omawiała trzy ostatnie artykuły projektu statutu Triestu przedstawionego przez delegację francuską.

W sprawie obywatelstwa mieszkańców wolnego obszaru rozważano możliwość pozabawienia tego obywatelstwa pewnej kategorii Włochów, którzy współpracowali z faszystami.

Ostatnim punktem obrad Rady Ministrów Spraw Zagranicznych była sprawa wycofania obcych wojsk z terytoriów Triestu. Minister Mołotow wysunął żądanie określenia terminu wycofania wojsk sojuszników z Triestu.

Ministrowie Byrnes i Bevin oświadczyli, że rząd wolnego obszaru będzie w okresie początkowym bardzo słaby tak, że może zais'nieć niebezpieczeństwo za-

mieszek. Minister Byrnes wyraził zgodę na to, aby liczba wojsk została ograniczona.

Minister Bevin podkreślił, że wojska brytyjskie pozostaną w Trieście jedynie jeżeli to będzie konieczne ze względu na utrzymanie porządku.

Rumunia zdała egzamin dojrzałości politycznej

BUKARESZT, 23.11. PAP. Ogłoszono tu oficjalnie następujące wyniki wyborów: Blok Demokratyczny — 348 mandatów, Węgierska Liga Narodowa w Siedmiogrodzie — 23 mandatów, narodowa partia chłopska Maniu — 32 mandatów, narodowa

partia liberalna Bratianu — 3 mandaty, demokratyczna partia chłopska — 2 mandaty.

Głosowało 90 proc. wyborców, co dowodzi dojrzałości politycznej narodu rumuńskiego.

Wyniki wyborów są świadectwem zaufania obrzymiej większości narodu do rządu, które opiera się na dotychczasowych osiągnięciach rządu i na platformie wyborczej bloku demokratycznego.

Po wyborach partia liberalna Bratianu przestała prawie istnieć, a partia Maniu poniosła poważną klęskę. Bawiący w Rumunii dziennikarze polscy mieli możność przekonać się o wolności i uczciwości wyborów oraz o przestrzeganiu tajemnicy wyborczej.

Zamach na delegatów ukraińskich dokonany został w N. Jorku

NOWY JORK, 23.11. (PAP). — Na członków delegacji ukraińskiej ONZ, Woine i Stadnika, dokonano w centrum Nowego Jorku zamachu rewolwerowego.

Delegaci ukraińscy zostali zaatakowani przez dwóch nieznaną osobników wkrótce po wejściu do małego sklepu owocowego. Stadnik został poważnie ranny w nogę. Napastnicy zbiegli.

Kościół w Nowej Polsce

WARSZAWA, 23.11. (obsł. wł). Wczoraj Prezydent KRiN ob. Bolesław Bierut udzielił przedstawicielowi „Rzeczypospolitej” wywiadu na temat sytuacji Kościoła w Polsce.

Wywiad zamieścimy w numerze jutrzejszym.

PREZYDENT BIERUT I PREZYDIUM KRiN — WPLACILI DANINĘ

WARSZAWA, 23.11. (PAP). — W dniu wczorajszym Prezydent KRiN ob. B. Bierut, zastępcy Prezydenta i członkowie Prezydium Krajowej Rady Narodowej wpłacili przedterminowo pełne kwoty przypadające z tytułu Daniny Narodowej.

REPATRIANCI POLSCY Z BUKOWINY

BUKARESZT, 23.11. (PAP). — W dniu 20 b. m. wyjechał z Bukaresztu transport 500 repatriantów Polaków z Bukowiny, udając się do Polski.

Są to byli obywatele rumuńscy, przezwaznie rolnicy, którzy obtowali na rzecz Polski. Oczekiwane są dalsze transporty.

KS. JARKIEWICZ SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI

WARSZAWA, 23.11. (PAP). W dniu wczorajszym Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie ks. Jarkiewicza.

Mocą wyroku oskarżeni ks. Zygmunt Jarkiewicz, Józef Politewicz, Stanisław Kieras, Henryk Rudzki — skazani zostali na karę śmierci; osk. Czesław Kobus — na karę 7 lat więzienia, zaś osk. Jan Szostak — na karę 5 lat więzienia.

PROCES KOMENDY GŁÓWNEJ NSZ . WARSZAWA, 23.11. (PAP). W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Warszawie sensacyjny proces członków b. komendy głównej NSZ.

O pierwszym dniu rozprawy poinformujemy naszych Czytelników w numerze jutrzejszym.

SCHUMACHER

JEDZIE DO LONDYNU

LNODYN, 23.11. (PAP). — 29 b. m. przybędzie do Londynu delegacja socjalistów niemieckich z Kurtem Schumacherem na czele. Niemcy przyjadą na specjalne zaproszenie Labour Party.

WALKI W GRECJI

LONDYN, 23.11. (PAP). — Agencja Reutersa cytuje komunikat kwatery głównej greckich wojsk rządowych. Walki z powstańcami toczyły się nadal w górach Macedonii. Powstańcy usiłowali przeciąć linię komunikacyjną wojsk rządowych od strony góry Tsena.

Do poważnych starć doszło ubiegłej nocy w Deskati i w Tessalii. W okolicach tych operują silne oddziały powstańcze.

DIAMENTY

WARTOŚCI 25 MIL. DOLARÓW

NOWY JORK, 23.11. (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Tokio, że agencja generala Mac Arthura podała do wiadomości, iż znaleziono w Japonii diamenty wartości około 25 milionów dolarów, ukryte jeszcze przed okupacją przez wojska japońskie.

„Nie przetrwamy dłużej niż 24 godziny“ Rozpaczliwe sygnały rozbitków w Alpach

PARYŻ, 23.11. (PAP). — Do Paryża nadeszła wiadomość, że us'halono miejsce katastrofy samolotu „Dakota”.

Wiadomość tę podała kwatera główna amerykańskich sił lotniczych w Wiesbaden donosząc, że samolot znaleziono w głębokim śniegu obok lodowca w odległości 35 km na południowy-zachód od Interlaken w Kantonie bernońskim w Szwajcarii.

Samolot ratunkowy, który krąży nad miejscem katastrofy, donosi, że widziaro pewną ilość osób w pobliżu samolotu „Dakota”. Ocalonym rozbitkom zrzucono żywność i ciepłą odzież. Z miejscowości Grindelwald wyruszyła ekspedycja ratownicza, prowadzona przez szwajcarskich przewodników górskich.

Dotychczas nie udało się ustalić, kto spośród 7 mężczyzn, 3 kobiet i 11-letniej

dziewczynki, którzy znajdowali się w samolocie „Dakota” — ocalał.

Przyuszczenie pasażerowie, którzy pozostali jeszcze przy życiu odnieśli tak poważne obrażenia, że trzeba ich będzie wynosić na noszach z lodowca do najbliższej wioski.

W czwartek wieczorem nadeszła wiadomość ze strony francuskiej, że rozbitkowie nadali przez radio SOS następującej treści: „Nie przetrwamy dłużej, niż 24 godziny”.

FRANKFURT N/M, 23.11. (PAP). — Kierownictwo amerykańskich sił zbrojnych w Europie komunikuje, iż ochotnicy-spadochroniarze zamierzają wziąć udział w akcji ratowniczej dla ocalaenia rozbitków z samolotu amerykańskiego, który uległ katastrofie w Alpach.

Twórcy „Gorallenvolku“ skazani na kary więzienia

ZAKOPANE, 23.11. PAP. Wczoraj Sąd Specjalny w Zakopanem ogłosił wyrok przeciwko oskarżonym w procesie działaczom akcji góralskiej.

Na mocy wyroku oskarżeni za to, że w okresie okupacji współdziałali z okupantem w akcji szerzenia sztucznie stworzonej przez Niemców koncepcji „gorallenvolku”, zmierzającej do rozbicia jedności narodu polskiego, że donosili do gestapo na obywateli polskich, wymuszali pobieranie kart góralskich, a za wydawanie kart polskich pobierali pieniądze oraz stosowali wszelkiego rodzaju represje natury moralnej wobec opornych, skazani zostali:

Oskarżony Józef Cukier na 15 lat więzienia, konfiskatę majątku oraz utratę praw obywatelskich na 10 lat.

Osk. Mul na 5 lat więzienia, konfiskatę majątku i utratę praw obywatelskich na 5 lat.

Osk. Antoni Kęsek na 5 lat więzienia, konfiskatę majątku i utratę praw obywatelskich na 5 lat.

Osk. Antoni Tomala na 3 lata więzienia, konfiskatę majątku i utratę praw obywatelskich na 3 lata.

Osk. Tomasz Kościelnik został uniewinniony.

PRZEWODNICZĄCY OKRĘGOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ W OLSZTYNIE

WARSZAWA, 23.11. PAP. — Generalny Komisarz Wyborczy ob. M. Dobromięski mianował przewodniczących i zastępców przewodniczących Okręgowych Komisji Wyborczych.

W okręgu olsztyńskim mianowani zostali: jako przewodniczący ob. Eugeniusz Cieślak, jako jego zastępca ob. Janusz Chydzewski.

Wzbrunp. wt. - 300 - Wm

Realizujemy Daninę Narodową

której ciężar będzie równomiernie rozłożony

W sali konferencyjnej Izby Skarbowej w Olsztynie odbyła się onegdaj nadzwyczajna konferencja naczelników Urzędów Skarbowych z terenu okręgu Izby.

Konferencja miała na celu jedynie omówienie sposobów sprawnego przeprowadzenia Daniny Narodowej, techniczną realizację, którą włożono na barki urzędników skarbowych.

Dyrektor Izby Skarbowej mgr. Sawicki, nawiązując do przemówienia premiera Osóbki-Morawskiego, zaakcentował charakter Daniny Narodowej, która musi być powszechna, wydajna, sprawiedliwa, przymusowa i szybko zrealizowana.

Daninę Narodową muszą zapłacić wszyscy, z naciskiem podkreśla mowa, należy spowodować nawet pociągnięcie do wpłat młodzież szkolną przez udział jej w 5, 10 i 20 złotych ofiarach.

Rolnicy, którzy na naszym terenie nie są jeszcze ostatecznie zagospodarowani, nie mniej jednak muszą opłacić Daninę Narodową od 150 do 500 zł. od każdego uprawionego hektara ziemi. Pociągnięcie rolników naszego województwa do świadczeń na rzecz Daniny Narodowej mowa uzasadnia faktem, że dotychczas rolnictwo nie było obciążone daninami państwowymi, zaś wysokie ceny na ziemio-plody łatwo pokryja niskie stawki daniny.

Płatnicy podatku od nieruchomości również winni być pociągnięci do udziału w Daninie Narodowej, wprawdzie w kwocie wyjątkowo niskiej. Podatnicy podatku obrotowego zapłacić muszą Daninę Narodową w wysokości czterokrotnej kwoty należnych zaliczek na podatek obrotowy za miesiąc lipiec, sierpień i wrzesień. Podatnikom prowadzącym księgi handlowe przewidziana jest 20% ulga, jak również subskrybentem P.P.O.K. przysługuje 25% bonifikata o ile wpłacił ją w wysokości zaleconej. Podatnikom, którzy wpłacają Daninę Narodową do dnia 31 grudnia, jak to przewiduje porządek realizacji, w wysokości 75% przypadającej kwoty, przysługują 25% bonifikata.

Świat pracy świadczyć będzie daninę przez trzy miesiące, począwszy od 1-go grudnia r. b. w kwotach od 1/2 do 15% wynagrodzenia. Władzami wymiarowymi będą Komisje Obywatelskie Daniny Narodowej, które niebawem powstaną w powiatach, miastach i gminach, przy czym udział w nich jest obowiązkiem obywatelskim, przeto uchylającym się grozi grzywna w wysokości od 5 do 30 tys. złotych.

Wreszcie mowa zwraca uwagę na punkt w dekreście, który złośliwie uchyla nie się od Daniny Narodowej, względnie niewypłacenie jej do kas skarbowych, kwarantannę jako **szkodnictwo gospodarcze**.

Kończąc, dyr. Sawicki wyraził przekonanie, że wszyscy skarbowcy, mając na względzie polską rację starą, jakiej służą Danina Narodowa, włożą oprócz sumiennosci, staranności i obowiązkowości, dużo serca i głębokiego przekonania o słuszności sprawy.

Następnie głos zabiera nac. Cywiński, omawiając poszczególne momenty pięciopromienności Daniny.

Powszechność Daniny wskazuje na to, że udział w niej winni wziąć wszyscy, w zależności od udziału w gospodarce narodowej, przy czym ciężar daniny winien być **równomiernie rozłożony**.

Istotną cechą powszechności jest przy-

musowość Daniny, co gwarantuje, że wszystkie dziedziny życia gospodarczego pociągnięte zostaną w stopniu równomiernym. Tak np. przedsiębiorstwa państwowe partycypować będą w pokryciu daniny w 30%, prywatny sektor gospodarczy w 23%, następnie idzie spółdzielczość, udział świata pracy w Daninie Narodowej wyrazi się 9%. W ten sposób zrealizowana zostanie zasada sprawiedliwego rozdziału ciężaru Daniny, przy czym przy realizowaniu jej przewidziane są w zależności od okoliczności ulgi, a dla o-pieszających podwyżki.

Danina musi być zrealizowana szybko, a to w tym celu, aby nie została przerzucona na konsumentów, co zwykle ma miejsce przy dłuższej realizacji. Do szybkości zmusza ponadto konieczność przystąpienia z dniem 1 stycznia roku 1947 do wykonywania 3-letniego planu odbudowy gospodarczej. Nadto, ażeby plan 3-letni miał mocne podstawy musimy posiadać silną walutę, a Danina Narodowa wydatnie się do tego przyczyni.

Inspektor Possart, który jest sekretarzem wojewódzkiej Komisji Obywatelskiej oraz delegatem do spraw Daniny

Narodowej, oświadczył, że w najbliższych dniach zostaną zorganizowane powiatowe Komisje Obywatelskie, następnie miejskie i gminne, tak, że do dnia 28 b. m. Komisja wojewódzka w Olsztynie musi otrzymać sprawozdanie ze wszystkich terenowych placówek.

W dniu 2-go grudnia r. b. odbędzie się kongres we Wrocławiu, na który pojedzie z naszego województwa około 20 delegatów, po jednym, jako reprezentacja każdego powiatu.

Siedzibą wojewódzkiej Komisji Obywatelskiej Daniny Narodowej jest Olsztyn, ul. Partyzantów 3 (obecnie Dworcowa).

Przewodniczący WRN ob. L. Dura zwrócił się do zebranych z apelem, w którym zaznaczył, że opór jaki napotyka każda akcja finansowa ze strony tych, do których kieszeni się apeluje, należy umiejętnie pokonać. To też i w tym wypadku, jeżeli chodzi o Daninę Narodową, opór płatników musi być pokonany przez poświęcenie do płatnika ze zrozumieniem i sercem. Od tego, ile się tam włoży zrozumienia i serca — taki będzie rezultat, a przeto życzy, aby był on jak najlepszy. (J.)

Naród amerykański żąda realizacji polityki prezydenta Roosevelta

NOWY JORK, 23.11 (PAP). — Na dorocznym zjeździe kongresu związków robotników przemysłowych (CIO) przyjęto rezolucję, występującą przeciwko gromadzeniu przez jakiegokolwiek państwo bomb atomowych i wzywającą do powszechnego rozbrojenia. Rezolucja potępiała demonstrowanie sił zbrojnych i rozbudowę baz wojskowych na całym świecie.

Zwracając się do ONZ, rezolucja żąda zerwania stosunków dyplomatycznych i gospodarczych z Hiszpanią. Kongres żąda gwarancji międzynarodowych przeciwko odrodzeniu nazizmu i militarizmu w Niemczech i w Japonii i występuje przeciwko interwencji państw obcych w sprawę Chin.

Rezolucja wzywa Narody Zjednoczone do okazania natchmiastowej pomocy krajom potrzebującym i udzielenia pożyczek sprzymierzeńcom.

Kongres wystąpił ostro przeciwko wykorzystaniu środków żywnościowych i innych form pomocy dla celów politycznych.

Grecki ruch podziemny dąży do uwolnienia Grecji od obcej okupacji

LONDYN, 23.11 (PAP). — Otrzymano tekst komunikatu ogłoszonego w Grecji przez dowództwo demokratycznej armii powstańczej na północ kraju.

Komunikat odpięra oskarżenie jakoby powstańcy byli uzbrajani przez obce państwa, jak również zaprzecza twierdzenie, jakoby demokratyczny grecki ruch podziemny działał na rozkaz państw obcych w swej akcji dążącej do uwolnienia Grecji od obcej okupacji i monarchofaszystów.

Zdobylśmy broń od band monarchofaszystowskich, uzbrojonych przez Anglię,

W zakończeniu zebrania stwierdzili, że masy narodu amerykańskiego „żądadą zrealizowania polityki zmarłego prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta, polityki przyjaźni i jedności Wielkiej Trójki”.

Zjazd uchwalił ponadto rezolucję przeciwko wprowadzeniu powszechnego obowiązku służby wojskowej.

Obligacje PPOK rozdzielane przez placówki subskrybencyjne

WARSZAWA, 23.11 (PAP). — Akcja rozdzielania obligacji Premijowej Pożyczki Odbudowy Kraju jest w pełnym toku. Oddziały Narodowego Banku Polskiego otrzymały obligacje PPOK i rozdzielają je pomiędzy pozostałe zbiornice, tj. Urzędy Skarbowe i wojewódzkie oddziały Banku Gospodarstwa Spółdzielczego oraz pomiędzy własne placówki.

Niektóre placówki rozpoczęły już wydawanie obligacji.

Subskrybenci, którzy dopełnili warun-

Przegląd prasy

Cyfry nie kłamią

Handel polsko-radziecki jest ulubionym „konikiem” reakcji polskiej, która nie poprzestaje na szerzeniu potwornych bzdur na temat szkodliwości i niebezpieczeństwa takiego handlu dla Polski. Dane, ogłoszone na ostatniej konferencji prasowej zadają kłam wszystkim bujdom — pisze „Głos Ludu”:

„Wynika z nich, że w zamian za polski węgiel, wyroby włókiennicze i inne produkty polskiej pracy, otrzymujemy ze Związku Radzieckiego rudy żelaza i innych metali, surowce włókiennicze i inne niezbędne dla naszego życia gospodarczego artykuły. Dostajemy z ZSRR także żywność, o którą w tej chwili jest tak trudno na rynkach światowych, a bez której nie moglibyśmy utrzymać zaopatrzenia kartkowego ludności.

Wynika z tych danych, że bez sowieckich surowców, bez sowieckiej bawełny i wełny, bez sowieckiej rudy żelaznej, przemysł nasz byłby unieruchomiony, jak był unieruchomiony po pierwszej wojnie światowej, jak jest unieruchomiony dzisiaj w okupowanych przez Anglosasów Włoszech, gdzie dwa i pół miliona bezrobotnych daremnie szuka pracy.

Wynika z nich, że w wymianie handlowej ze Związkiem Radzieckim dokonujemy transakcji podług cen giełdy nowojorskiej, cen wysoce korzystnych dla nas, gdyż przeważa część sprzedawanych Sovietom artykułów — przede wszystkim węgiel — zwykowały o wiele bardziej, aniżeli artykuły, które w zamian sprzedajemy z ZSRR.

Obroty handlowe polsko-radzieckie są więc pożyteczne dla rozwoju naszego własnego przemysłu, naszej własnej produkcji — tak samo jak są pożyteczne dla ZSRR.

Ich rezultatem jest wzmocnienie gospodarcze Rzeczypospolitej, umocnienie naszej suwerenności nie tylko politycznej, ale i gospodarczej.

ków subskrypcji, winni zgłaszać się po odbiór obligacji pożyczki do tych placówek, w których pożyczkę subskrybowali.

NIEMCY PLANOWALI 4 RAZY INWAZJĘ

LONDYN, 23.11 (ZAP). — Na ostatnim posiedzeniu w Izbie Gmin premier Attlee ujawnił, że Hitler w latach od 1940-1942 czterokrotnie zamierzał przeprowadzić inwazję Anglii, z której jednak musiał zrezygnować wskutek brytyjskiej przewagi w powietrzu oraz nie śmiał zmierzyć się z flotą brytyjską.

OGRANICZENIA ŚWIATEŁ I OPAŁU W USA

WASZYNGTON, 23.11 (PAP). — Na rozkaz rządu, wywołany strajkiem górników, wszystkie gmachy urzędowe powrócą do tych samych ograniczeń światła i opał, jak to czasów wojennych.

TAJEMNICA BOMBY ATOMOWEJ

LONDYN, 23.11 (PAP). — Senator Mac Manton stwierdził w wywiadzie prasowym że Ameryka stracił swój monopol na tajemnicę bomby atomowej w ciągu roku, pięciu, a może dziesięciu lat.

W każdym razie — powiedział senator — Amerykanie nie powinni się łudzić, iż uda się im utrzymać tę tajemnicę dłużej niż przez 10 lat. Konieczne jest trwałe porozumienie międzynarodowe w sprawie bomby atomowej.

HANDEL, HANDEL...

MOSKWA, 23.11 (PAP). — Z Szanghaju donoszą, że w Chinach rozpoczęła się walka pomiędzy kapitałami angielskim i amerykańskim.

Kapitał amerykański w Chinach zdobył lepsze pozycje od angielskiego, opanował zakłady przemysłowe i kopalnie w prowincji Huandung i w Chinach północno-zachodnich.

W odpowiedzi na to, Anglicy rozszerzyli sieć szkół w Hong Kongu i utworzyli chińsko-angielskie towarzystwo przemysłowe w Chinach północnych.

ZWŁOKA W DEMOBILIZACJI ARMII BRYTYJSKIEJ

LONDYN, 23.11 (PAP). Premier Attlee, odgwiądając w Izbie Gmin na interpelację w sprawie brytyjskiej polityki demobilizacyjnej stwierdził, iż w końcu grudnia br. brytyjskie siły zbrojne liczyć będą jeszcze 1.385.000 ludzi, tzn. więcej o 185.000 od przewidzianego w lutym kontyngentu 1.200.000.

Premier dodał, że zwłoka w ustalaniu traktatów pokojowych sprawia, iż wojska brytyjskie muszą pozostać dłużej zagranicą.

POLONIA URUGWAJSKA NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

MONTEVIDEO, 23.11 (PAP). — Polski Komitet Koordynacyjny przeprowadza zakrojona szeroko akcję wśród uchodźców polskiego w Urugwaju w celu zorganizowania zbiórki pieniężnej na odbudowę Warszawy.

Do zbiórki na odbudowę Warszawy ma być wciągnięta cała kolonia polska oraz Związki Zawodowe, instytucje dobroczynne i kulturalne oraz wszystkie demokratyczne stronnictwa polityczne Urugwaju.

W DRODZE DO KRAJU

RZYM, 23.11 (PAP). — Do portu w Neapolu przybył transport 159 uchodźców polskich z Palestyny i Libanu. Uchodźcy zostali powitani w Neapolu przez przedstawicieli polskich władz konsularnych.

Polaków przetransportowano do obozu przejściowego UNRRA w Cinecitta pod Rzymem, skąd niebawem odjadą do Polski.

GEN. KESSELRING DOSTAWIONY DO RZYMU

RZYM, 23.11 (PAP). — Były dowódca niemiecki na froncie włoskim, gen. Kesselring został dostawiony samolotem z więzienia do Rzymu.

Przed wyborami do Rady Republiki drugiej izby parlamentarnej we Francji

PARYŻ, 23.11 (PAP). — W niedzielę 24 bm. odbywają się wybory elektorów do Rady Republiki Francuskiej.

Wybory elektorów odbywają się na zasadzie powszechności. To też wszystkie partie i ugrupowania polityczne prowadzą energiczną kampanię wyborczą.

Rada Republiki rozpatruje projekty ustaw uchwalonych w pierwszym czytaniu przez Zgromadzenie Narodowe, i wyowiada o nich swoje zdanie. Na rozpatrzenie tych projektów i uchwalenie

ewentualnych poprawek przez Radę Republiki, konstytucja francuski przewiduje termin dwumiesięczny. Zgromadzenie Narodowe może przyjąć lub odrzucić poprawki proponowane przez Radę Republiki podczas drugiego czytania projektu ustawy.

Wojna nie może być wypowiedziana bez uprzedniej zgody Rady Republiki.

Rada Republiki posiada inicjatywę ustawodawczą i wraz ze Zgromadzeniem Narodowym wybiera prezydium Republiki Francuskiej na okres 7-letni.

Gandhi interweniuje osobiście

LONDYN, 23.11 (PAP). — Zwolennicy Gandhiego z placem odprowadzali swego przywódcę, który udał się w drogę do Szirampur, wioski we wschodnim Bengalu, zniszczonej w czasie zafsz między Muzulmanami a Hindusami.

Na zapytanie, czy nie boi się on zło-czynców, Gandhi odpowiedział: „Nie uważam nikogo za zło-czyńcę, względnie też

wszyscy są nimi, jedni w mniejszym drudzy zaś w większym stopniu. Jestem przeświadczony, że dopóki Bóg pragnie mych usług w tym obecnym wcieleniu, nie dopuści, aby stała mi się krzywda”.

Gandhi zapowiedział, że nie opuści wschodniego Bengalu, zanim nie uda mu się odbudować wzajemnego zaufania pomiędzy Hindusami a Muzulmanami.

WIZYTA

W dniu wczorajszym złożył wizytę dyrektorowi Gabinetu Min. Z. O. ob. mgr. W. Jaśkiewiczowi, pełniącemu obecnie obowiązki wojewody olsztyńskiego — dyrektor PZMZ, plk. ob. Nieniewski. (1)

PODROŻ SŁUŻBOWA P.O. WOJEWODY

Podczas podróży służbowej do Morąga i Pasieki p.o. wojewody olsztyńskiego, ob. mgr. W. Jaśkiewicz, wraz z nac. Wydz. Społ. - Polit. ob. W. Jezewskim był obecny przy załadunku czwartego z kolei transportu z repatriantami niemieckimi, który wyruszył do Niemiec. (1)

WOJ. KOMISJA OBYWATELSKA DANINY NARODOWEJ

W dniu wczorajszym odbyło się konstytucyjne zebranie wojewódzkiej Komisji Obywatelskiej do spraw Daniny Narodowej.

Na przewodniczącego powołano ob. L. Dr. e. wiceprzewodniczącymi zostali mgr. Sawicki, prokurator Karpiński i prezes Sekita, sekretarzem insp. Prossart.

W skład komisji weszło 20 członków, reprezentujących wszystkie warstwy społeczne, zawody, młodzież, duchowieństwo, handel, rzemiosło, stronnictwa polityczne, związki zawodowe itp. (1)

PLENARNE POSIEDZENIE MRN

W dniu 28 bm. o godz. 10-ej odbył się posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej.

Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia, 2) przyjęcie nowych członków, 3) uchwalenie preumiarza budżetowego na rok bieżący 1946, 4) wniosek o rozciągnięcie publicznej gospodarki lokalowej na m. Olsztyn, 5) zmiana nazwy ulicy na Partyzantów, 6) sprawozdanie z działalności prezydium MRN, 7) skrzynka zażaleń, 8) wolne wnioski.

WYCIECZKA

MŁODZIEŻY WARM. - MAZURSKIEJ DO WARSZAWY I KRAKOWA

W poniedziałek dn. 24 bm. rannym pociągiem wyjeżdża do Warszawy wycieczka młodzieży szkolnej warm. - mazurskiej w liczbie około 30 osób.

Z Warszawy wycieczka wyruszy do Krakowa na zaproszenie tamtejszego Tow. Przyjaciół Ludu Mazurskiego. Wycieczkę prowadzi ob. Benigk. (1)

PRZED PREMIERĄ „ICH CZWORO”

Znakomita, pełna niefrasobliwego humoru komedia muzyczna w reżyserii Filipa Kuligowskiego „Podwójna buchalteria” grana jest codziennie w dalszym ciągu. Nieustanny śmiech, jaki towarzyszy tej komedii, świadczy o jej powodzeniu.

W próbach końcowych jest komedia w 3 aktach „Ich czworo” Gabrieli Zopalskiej w reżyserii Mariana Bogusławskiego, w doskonałej obsadzie: Snieżko-Szafnaglowej, Zakrzynskiej, Kossowskiej, Borysiewicz, Bogusławskiego, Zadrozińskiego i Górskiego.

Wystawienie tego nieśmiertelnego dzieła Gabrieli Zopalskiej z cyklu „Tragedii Koftuńskiej” budzi zrozumiałe zainteresowanie.

Dzisiaj wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA

O godz. 19.30 „Podwójna buchalteria”.

KINO „POLONIA”

Film prod. rad. „Daleka droga”. Początek o godz. 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”

Film prod. ameryk. „Wielki wale”. Początek o godz. 15, 17 i 19.

Nadmierne ilości dzików czynią spustoszenia w ogrodach warzywnych

Do wielu plag, które trapią nasze województwo, dochodzi jeszcze jedna — nadmierna ilość dzików.

Już w lecie tego roku dziki poczyniły znaczne spustoszenia w ogrodach warzywnych i na polach drobnych rolników, co skłoniło Urząd Wojewódzki do wydania zarządzeń, mających zapobiec dalszym szkodom.

Ludność warmińsko-mazurska pragnie zgodnego współżycia i współpracy z ludnością napływową

Ku wielkiemu rozgoryczeniu miejscowej ludności i uczciwej opinii publicznej problem warmińsko - mazurski stał się zagadnieniem stale i niezmiennie absorbującym czynniki administracji ogólnej i władze bezpieczeństwa.

Każdy, komu nie są obce stosunki panujące w terenie, wie o tym, że wszystkie dotychczasowe próby opanowania sytuacji nie dały pożądanych wyników.

Ludzie najlepszej woli, którzy z urzędu czy z poczucia obowiązku społecznego czują się powołani stać na straży prawa, nie są w stanie zapobiec ponawiającym się ustawicznie aktom terroru, rabunku i gwałtu, dokonywanym na ludności autochtonicznej. Są w położeniu Szyfła, który mimo największych wysiłków nie może przewyciężyć bezwładnej masy podległej przez siebie głazu. Co raz wraca do punktu wyjścia i zaczyna od nowa.

W tym stanie rzeczy zaszła potrzeba zasięgnięcia opinii działaczy autochtonicznych i przeprowadzenia z nimi szczerych, wyczerpujących rozmów. Inicjatywa w tej mierze wyszła od wicewojew. ob. plk. T. Korala, który zaprosił na konferencję najwybitniejszych przedstawicieli ludności warm. - mazurskiej.

PRZEMÓWIENIE OB. WICEWOJEWODY

Zagajając obrady w swym gabinecie, ob. wicewojewoda przedstawił uczestnikom konferencji faktyczny stan rzeczy i stosunek Urzędu Wojewódzkiego do zagadnienia. Istnieją aż nadto zrozumiałe

powody do narzekań, istnieje szereg zażrażeń uzasadnionych i przypadkowo wyolbrzymionych wzajemnych uprzedzeń.

Mówca poruszył również sprawę tzw. osobnej listy warm. - mazurskiej w wyborach do Sejmu. Chęć posiadania własnych reprezentantów w Sejmie jest, jego zdaniem, zrozumiała i godna poparcia, ale nie byłoby celowe i wskazane tworzyć odrębne listy — mazurskie, śląskie, góralskie i w ten sposób akcentować niezatarzane jeszcze przez czas różnice regionalne. Miejscowa ludność polska ma możliwość przeprowadzić swoich kandydatów inną drogą — na liście jednego z istniejących oddziałów polskich.

DOROBK PRACY U.W.

Naczelnik Wydz. Społ. - Polit. ob. W. Jezewski w krótkim zarysie ujął dorobek U.W. w zakresie t.zw. opieki nad ludnością autochtoniczną, na który składa się nieprzerwany szereg narad, zjazdów, konferencji, zarządzeń, zmian personalnych oraz wyjazdów w teren i do Warszawy, celem przedstawienia sprawy czynnikiem centralnym.

— Robiliśmy wszystko, co do nas należy, by zapewnić miejscowej ludności polskiej bezpieczeństwo, poszanowanie prawa własności, wyżywienie i pracę. Staraliśmy się stworzyć atmosferę zgodnego współżycia między autochtonami a osadnikami, usunąć powody do zażrażeń, aby tą drogą zespolić grupy regionalne w jeden zwarty organizm narodowy.

Zagospodarowanie Ziemi Oczyszczonej

dźwignią odzyskania całej Polski

Nowe inwestycje w Olsztynie Kolonja Monopolu Spirytusowego nad jez. krzywym

Zainteresowany przez nas wiceprezydent m. Olsztyna ob. Kruczyński, na temat ruchu budowlanego i inwestycji miejskich, udzielił garść ciekawych informacji, którymi dzielimy się z czytelnikami.

Ze słów wiceprezydenta wynika, że miasto nie jest bezpośrednio zainteresowane w budownictwie mieszkalnym, oddając inicjatywę w inne ręce. Tak np. miasto chętnie idzie na popieranie odbudowy na cele mieszkalne prowadzone przez zainteresowane urzędy i instytucje. Przy czym chętnie się pozbawia praw własności na rzecz instytucji podejmujących się odbudowę. Popiera i stara się zainteresować szerokie rzesze świata pracy ruchem spółdzielczo budowlanym.

Do sprawy tej powrócimy, poświęcając jej więcej miejsca, ponieważ otwiera ona przed światem pracy poważne widoki rozwojowe.

Wracając do spraw inwestycji miejskich, ob. Kruczyński z naciskiem podkreśla dążenie Zarządu Miasta do dalszego rozwoju przedsiębiorstw miejskich, które są w tej chwili najistotniejsze ze względu na dochodowość.

W tym celu główna uwaga zwrócona jest na odbudowę i dalszą rozbudowę rzeźni miejskiej, na co niezbędny jest kredyt w wysokości 18 milionów złotych. Następną troską Zarządu Miasta jest poszerzenie wydajności gazowni miejskiej oraz modernizacja i ulepszenie wodociągów miejskich. Z rozbudową gazowni miejskiej związana jest sprawa polepszenia oświetlenia ulic, dotychczas jak wiadomo bardzo niedostateczna. Zarząd Miasta przychylił się do koncepcji kombinowanego oświetlenia gazowo-elektrycznego.

Na zrealizowanie polepszenia oświetlenia ulic niezbędny jest wydatek około miliona złotych.

Do inwestycji nie dających doraźnych korzyści, nie mniej bardzo ważnych, należą prace związane z poszerzeniem pojemności budynków szkolnych. Akcja dostarczenia szkołom odpowiednich pomieszczeń szkolnych odbywa się przy współdziałaniu władz szkolnych.

Na warsztacie pracy Zarządu Miejskiego znajduje się jeszcze jedna sprawa, mająca poważne znaczenie dla przyszłości Olsztyna. Oto zarząd Monopolu Spirytusowego zabiega o kupno od miasta nieruchomości ziemskiej w postaci 6-ciohektarowego placu, położonego nad jeziorem Krzywym. Na tym placu mają powstać zakłady rektyfikacyjne, mogące zatrudnić około 1000 robotników. Obok zakładów mają być pobudowane domy mieszkalne dla pracowników wraz z urządzeniami kulturalnymi jak świetlice, przedszkole, a nawet tak zwane kąpielisko zimowe.

Zarząd Miejski do projektu Monopolu Spirytusowego ustosunkowuje się przychylnie, posuwając się tak daleko, że do sprzedaży placu nie podchodzi od strony handlowej.

Jedyną trudność, na jaką napotyka sfinalizowanie tej sprawy, jest brak ksiąg hipotecznych m. Olsztyna. Jak się dowiadujemy i ta trudność prawdopodobnie zostanie usunięta, ponieważ, jak slychać, księgi hipoteczne znajdują się w Czersku, a sprowadzenie ich do Olsztyna jest tylko kwestią czasu. Do sprawy tej, jako mającej dla naszego miasta znaczenie bardzo poważne, jeszcze powrócimy. (1)

Kursy dla członków Komisji Kontroli Społecznej

Jednym z najważniejszych zadań, jakie ma przed sobą wojewódzka i terenowe Rady Narodowe jest ustawowo zastrzeżone dla nich prawo i obowiązek kontroli

społecznej wszystkich lokalnych urzędów i instytucji.

Chcąc należycie spełnić to zadanie, muszą rady narodowe posiadać w swym składzie odpowiednio wyszkolone kadry radnych — członków Komisji Kontroli.

W tym celu WRN w Olsztynie zorganizowała szereg kursów dla powiatowych i gminnych rad narodowych. Kursy takie już się odbyły w powiatach: Ostróda, Szczytno, Nidzica, Olsztyn (pow. i miasto) i w Suszu.

W pozostałych powiatach analogiczne kursy odbędą się: w Morągu — dn. 25 bm. w Pasłęku dn. 24 bm., w Piszcu — 1.XII, w Mrągowie — 2.XII, w Kętrzynie — 8.XII, w Węgorzowie — 16.XII, w Bartoszych — 22.XII, w Lidzbarku — 23.XII, w Iławce — 29.XII i w Braniewie — 30.XII. (1)

Ob. Leyding, autochton, stwierdza, że stosunek ob. wojewody i naczelnika Wydz. Społ. - Politycznego do Warmiaków i Mazurów był zawsze nacechowany najwyższą sympatią i życzliwością. Urząd Wojewódzki nie zaniedbał ani jednej sposobności ugruntowania stosunków prawnych w okręgu.

Ob. M. Polowski, nac. Wydz. Op. Społ. sięga do przyczyn obecnego stanu rzeczy, składając je w znacznej mierze na karb powojennej demoralizacji i wykołajenia moralnego. Nie ma takiego rządu, który by w krótkim czasie potrafił opanować sytuację, wytworzoną latami terroru i ucisku. Łatwiej odbudować zniszczenia materialne, jakiegokolwiek byłyby ich rozmiary, niż zamącone przez wojnę morale czło wieka.

Przechodząc do bieżących prac swojego wydziału, mówca stwierdza, że otrzymał od wicewojewody instrukcję uwzględniania w pierwszym rzędzie potrzeb ludności autochtonicznej. Przydzieliliśmy o dzież dla kilku powiatów, obdziając nią przede wszystkim ludność warmińską i mazurską. Ob. Polowski apeluje do obecnych, aby przyczynili się do sprawiedliwego rozdziału odzieży i obuwy, który musi być dokonywany nie inaczej, jak komisyjnie z udziałem czynnika społecznego i partii politycznych. Istniejące zakłady charytatywne dla dzieci i starców mogą jeszcze przyjąć sporą liczbę podopiecznych. Trzeba ich wyszukać w terenie i skierować do tych zakładów.

WYPOWIEDZI AUTOCHTONÓW

Ob. wicewojewoda zwraca się do uczestników narady z prośbą o wypowiedzenie się.

Ob. P. Sowa stwierdza, że przemówienie ob. wicewojewody przyczyni się do wyjaśnienia i usunięcia szeregu nieporozumień, powstałych nie z jego winy. Mówiąc na temat pomocy odzieżowej, prosi o szersze uwzględnianie potrzeb wsi, gdzie daje się zauważyć wyjątkowa nędza. W końcu zwraca uwagę, że autochtoni, wracający z ZSRR są za długo przetrzymywani w War temborku.

Następne z kolei przemówienie ob. Cendrowskiego poświęcone było roli, jaką w ruchu wyzwolenym Warmii i Mazur w czasach przedwojennych i podczas wojny odegrała demokracja polska z PPS na czele.

Ob. Burski zaznacza na wstępie, że nie zna istoty stawianych czynnikiem administracyjnym zarzutów, ale ogólnie może powiedzieć, że ten, kto wytoczył te oskarżenia, popełnił grubą błąd. Nie można podciągać pod ogólny strychniec poszczególne wypadki. Rzetelna demokracja polska przyszła tu poto, by rzetelnie pracować. W granicach swoich możliwości robiła wszystko, by przyczynić się do poprawy stosunków. Omawialiśmy wspólnie te sprawy i cierpieliśmy wspólnie z każdym poniżonym i pokrzywdzonym Warmiakiem i Mazurem.

Ob. Benigk zaczyna swe przemówienie od uwagi: Nie powiem, że wszelki cień nieufności został usunięty. Ale w samym zarodku nieporozumień widzi rękę, która w mętnej wodzie chce coś złowić. Ludność warm. - mazurska nie chce opieki. Ludzie pracy pragną tylko bratniej dłoni do zgodnego współżycia i współpracy. Opiekować się można niedołączonymi i dziećmi. Polska myśl polityczna musi dojrzeć w masach, aby zdolna była tworzyć taką Polskę, o jakiej marzył autochtoni. Ta Polska, wymarzona przez lud warmińsko-mazurski, była i jest klasową i demokratyczną. Stosunek do nas ludności napływowej, a przede wszystkim władz, winien być taki, aby Warmiak i Mazur stali się jak najprędzej współtwórcami Państwa.

Dokończenie tej bardzo ciekawej i owocnej wymiany myśli podamy w numerze następnym. (1)

SŁUCHAMY RADIA
WARSZAWA
na fal 395'6 mtr.

SOBOTA, 23 BM.

15.00 słuchowisko dla dzieci, 15.30 „Ze świata radia”, 15.35 sonata na skrzypce i fortepian, 16.00 muzyka, 16.05 dziennik, 16.35 skrzynka techniczna, 16.50 z życia kulturalnego, 17.00 audycja dla młodzieży, 17.25 „Przy sobocie po robocie”, 18.30 transmisja z opery, 19.15 nauka przy głosniku, 19.45 audycja dla wsi, 20.01 dziennik, 20.25 koncert solistów, 21.00 słuchowisko, 21.30 „Głos młodych”, 21.45 kwadrans prozy, 22.00 audycja rozrywkowa, 22.15 koncert orkiestry tanecznej P.R., 23.00 ostatnie wiadomości, 23.20 program, 23.30 audycja Chopinowska.

TUR szerzy oświatę i kulturę na Warmii i Mazurach

Dnia 28 sierpnia b. r. ukonstytuował się w Olsztynie Zarząd Wojewódzki TUR-u (Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego).

W odróżnieniu od OM TUR (Organizacji Młodzieży Tow. Uniw. Robotn.), która jest organizacją raczej polityczną, kształtującą kadry przyszłych socjalistów uświadomionych klasowo i społecznie, — TUR ma charakter ściśle oświatowo-kulturalny. TUR — to organizacja bezpartyjna.

Turowcem może zostać każdy, bez względu na wykształcenie, czy uzdolnienia, każdy — kto w ramach szeroko pojętej demokracji chce wzbogacić swą wiedzę, spędzić czas na godziwej rozrywce, czy też użyć coś ze swych wiadomości czy umiejętności towarzysząc turowcom.

Zarząd Wojewódzki, w skład którego wchodzi: przewodniczący ob. Cywiński, wiceprzewodn. ob. ob. Kretkowski i Hessowa, sekretarz ob. Siwińska i skarbnik ob. Hermankowiczowa, ma daleko idące plany, które, co ważniejsze, już zaczyna realizować.

Na pierwszy plan wysuwa się budowa **Domu Kultury**, gdzie będzie się centralizowała cała praca kulturalno-oświatowa. Wybrano już budynek przy ul. Kętrzyńskiego 3 (dawna klinika), kosztorys sporządzono, a jeszcze w bież. roku przystąpi się do wstępnych robót.

Oczywiście, że kompletne wykończenie gmachu pociągnie za sobą olbrzymie koszty, jednak spodziewamy się, tak jak zapewnia Zarząd, że w roku przyszłym Dom Kultury będzie gotowy, gdyż zamiary TUR-u spotkały się z poparciem i pomocą czynników państwowych i samorządowych, a kredyt i subwencje z Centrali są również zapewnione.

Obecnie, z powodu braku odpowiedniego lokalu, nie mogą przejąć żywej działalności liczne sekcje TUR-u jak: świetlicowa, artystyczno-widowiskowa, odczytowa, biblioteczna i inne.

Na czoło najważniejszych zadań wysunięto obecnie zorganizowanie **Uniwersytetu Powszechnego**, który, mimo dużych trudności już został uruchomiony.

Co to jest Uniwersytet Powszechny? Nie jest to ani gimnazjum, ani uniwersytet. Jest to dwuletnia uczelnia, której słuchaczem może zostać każdy, kto ukończył 18 lat życia i ma świadectwo, lub sprawdzone wiadomości z zakresu 7 klas szkoły powszechnej. Górna granica wieku nie jest ustalona, nie grają też roli przekonania polityczne, czy wykonywany w tej chwili zawód. **Uniwersytet jest dla wszystkich. Nauka jest bezpłatna.**

W pierwszym roku nauki program ma charakter ogólnokształcący, z uwzględnieniem nast. przedmiotów: język polski, historia, geografia gospodarcza, chemia, fizyka, higiena, matematyka, ekonomia i socjologia. Te dwa ostatnie przedmioty, uwzględniane przy realizacji całego programu, nadają uczelni specjalną cechę, dają możliwość słuchaczom poznania struktury demokracji, określenia swego miejsca w Polsce i stanowiska Polski w świecie.

Drugi rok przewiduje już specjalizację w poszczególnych dziedzinach: spółdzielczym, kulturalno-oświatowym i administracyjno-samorządowym.

W ten sposób przygotowuje się w Polsce ludzi, którzy mogą być nie tylko świadomymi pionierami, ale i fachowymi pra-

cownikami w spółdzielczości, administracji państw. i samorządowej oraz kierownikami placówek oświatowych.

W dniu 21 bm. rozpoczęto egzaminy wstępne na Uniw. Powsz., który mieści się tymczasowo w szkole powsz. przy ul. Kościuszki 70.

Zgłosiło się ok. 100 kandydatów w wieku przeciętnie od 24—28 lat. Prawie wszyscy rekrutują się z warstwy robotniczo-rzemieślniczej. Mają ukończoną szkołę powszechną. Wyżej kształcić się nie mogli. Obecnie pracują. Z radością powitali tak szczęśliwie dla nich powstałą uczelnię.

Praca oświatowa TUR-u spotyka się z żywym zainteresowaniem młodzieży na terenie całego województwa. W poszczególnych powiatach zorganizowano koła powiatowe, które samorzutnie przystąpiły do działania. Na pierwsze miejsce wysuwa się koło w Biskupcu, które zabezpieczyło gmach teatru, wykonało we własnym zakresie remont i przygotowało sztukę Fredry „Zemsta”. W krótkim zapewne czasie da się zauważyć szlachetną rywalizację poszczególnych kół, co przyniesie pożytek i zadowolenie nie tylko TUR-owcom ale i szerokim masom społeczeństwa (Ja)

Radar w lotnictwie cywilnym

Agencja Reutersa donosi z Montrealu o utworzeniu przez Tymczasową Międzynarodową Organizację Lotnictwa Cywilnego (PICAO) specjalnej komisji, w celu ujednoczenia sprzętu radarowego i dokonania wyboru między systemem brytyjskim i amerykańskim.

Komisja zaleciła oba systemy, które należy uważać jako standardowe.

Składająca się z przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Australii i Holandii komisja, złoży szczegółowe sprawozdanie na plenarnym posiedzeniu PICAO, w którym wezmą udział delegaci 29 narodów.

Na wcześniejszej sesji delegat brytyjski zaproponował utworzenie 15 stacji

radarowych w Europie kosztem około 2 milionów dolarów oraz przeznaczenie 120 tysięcy dolarów rocznie na ich utrzymanie.

ZEBRANIE STR. PRACY

Jutro, dn. 24 b. m. o godz. 11 w lokalu Str. Pracy przy ul. Pieniężnego 22 odbędzie się zebranie informacyjno-programowe z referatem p. dr. D. Tilgnera.

AKCJA ODCZYTOWA PZZ

Polski Związek Zachodni w porozumieniu z Oddziałem Związku Zawodowego Literatów Polskich w Toruniu organizuje cykl odczytów, które zostaną wygłoszone w większych miastach na terenie woj. olsztyńskiego. Prelegenci rekrutować się będą spośród profesorów Uniwersytetu Toruńskiego oraz literatów toruńskich.

Akcja odczytowa jest jednym z ogniw akcji kulturalno-oświatowej, którą kontynuuje PZZ w woj. olsztyńskim.

SZKOŁY W POWIECIE SZCZYTNO

Na terenie powiatu Szczętno czynnych jest obecnie 56 szkół powszechnych, do których uczęszcza ponad 3.000 młodzieży.

W mieście znajdują się następujące szkoły średnie: Państwowe Gimnazjum Kształcące, Państw. Kursy Przygotowawcze do Liceum Pedagogicznego, Państwowe Liceum i Gimnazjum dla Dorosłych, Gimnazjum Rolnicze oraz w Pasmym znajdują się Mazurski Uniwersytet Ludowy.

Dzieci, które uczęszczają do szkół odczuwają dotkliwy brak podręczników i po mocy naukowych. Z powodu braku odzieży i obuwia dużo młodzieży nie uczęszcza do szkół i jest pozbawiona możliwości nauki. Dotyczy to przede wszystkim dzieci Mazurów, którzy znajdują się w ciężkich warunkach materialnych.

Bohaterski Chochołów ośrodkiem walki z najeźdźcą na Podhalu

Wobec kończącego się procesu przeciwko działaczom Gorallenvolku w Zakopanem warto przypomnieć, że w tym roku właśnie minęło 100 lat od głośnego powstania Górali w Chochołowie. Wybuchło ono 21 lutego 1846 r.

Jakkolwiek skończyło się tragicznie, było jednak ogniwem ogólnonarodowego ruchu powstańczego. Tradycja tego powstania jest żywa wśród Górali podhalańskich, a specjalnie utrzymywała się w Chochołowie, gdzie w duchu walki z Niemcami wychowywano młode pokolenie.

Świadczy o tym stanowisko Górali chochołowskich w ostatniej wojnie, które było od początku nacechowane wielkim patriotyzmem i ofiarnością na rzecz walki z Niemcami.

Z powodu odmowy Górali chochołowskich współdziałania z t. zw. akcją góralską z dnia 23 lutego 1942 r. Chochołów stał się widownią wielkiej obławy na miejscową ludność.

Była to represja gestapowców za udział

Górali chochołowskich w tajnej polskiej organizacji wojskowej.

W czasie rewizji w Chochołowie Niemcy znaleźli biało-czerwony sztandar polski, broń i amunicję. Aresztowano 100 mężczyzn, których odstawiono na miejsce kaźni w Zakopanem do siedziby gestapo. Wszystkich aresztowanych wywieziono następnie do Oświęcimia, gdzie większość z nich została rozstrzelana.

Gestapo dokonywało oddat częstych aresztowań wśród obywateli Chochołowa, stale ich podejrzewając o patriotyczną działalność i partyzancką.

Wielu Górali chochołowskich walczyło także w czasie obecnej wojny w armii polskiej w kraju i zagranicą.

Chochołów był podczas tej wojny ośrodkiem polskiej pracy konspiracyjnej i akcji partyzanckiej na Podhalu.

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „SAMOPOMOC CHŁOPSKA”
z odpowiedzialnością udziałami
w Braniewie, ul. Rol. Żymierskiego 46
Poszukuje pracowników wykwalifikowanych.

- do buchalterii
- do działu zbożowego
- do działu handlowego
- maszynistki ze znajomością stenografii
- i mechanika - monter samochodowego

2590

OGŁOSZENIA

DO „WIADOMOŚCI MAZURSKICH”

na prowincji przyjmują następujące punkty kolportażowe (oznaczone tabliczkami „PRZYJMOWANIE OGŁOSZEŃ”)

OSTRÓDA: Księgarnia Józef Poszewiecki
SZCZYTNO: 1. Kiosk Kolejowy
2. Kiosk k/Starostwa w. Pelagia Kościelcz

LIDZBARK WARMIŃSKI: Księgarnia Ludowa, ul. Długa Nr. 17
MORĄG: Zofia Tokarska, ul. Wyzwolenia Nr. 5
NIDZIÇA: Marian Koliński, ul. 1 Maja Nr. 4

2605-3

W dniu 24 listopada 1946 roku o godz. 10 w sali kina „Polonia” odbędzie się ogólne zebranie członków Polskiej Partii Socjalistycznej i Polskiej Partii Robotniczej. Stawliennictwo obowiązkowe. 2591 Miejski Komitet PPS Miejski Komitet PPR

OGŁOSZENIA DROBNE

TRAFISZ DO DOMU GDY KUPISZ PLAN OLSZTYŃNA 2594

HURTOWNIA galanterijna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5, skrytka pocztowa Nr. 73, poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. 2445-2

KUPIMY natychmiast samochód osobowy lub motocykl z przyczepką. Zgłoszenia do Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji i Handlu w Olsztynie ul. Pieniężnego pokój nr 7. 2589-2

NATYCHMIAST kupię sieć jeziorową do ciągnięcia z matnią do 150 m długości. Komplet. Szczegółowe oferty piśmienne lub ustne: Olsztyn Nowowiejskiego 7 - 7 III p. w godz. 15.30 - 17.30. 2593-2

KUPIĘ samochód 4-osobowy w dobrym stanie. Osobiste zgłoszenia Hotel Warszawski, pokój Nr 13. Pośrednictwo požądane. 2601

UCZCIWA, wykwalifikowana, zdrowa, po mocnica domowa potrzebna natychmiast. Al. Wojska Polskiego 20, kierownik browaru. 2586-1

POKOJU sublokatorskiego na pokój gościnny poszukuje Państwowy Monopol Spi rytusowy. Warunki według umowy. Wiadomość: Grunwaldzka 45 tel. 297. 2592-3

PODAJEMY do wiadomości, że w Kom. Pow. MO w Nidzicy znajdują się dokumenty znalezione, na nazwisko Margas Marian urodz. 10.I.1924. Prosimy właściciela o zgłoszenie się celem odebrania ich. 2596

POSZUKUJE lokalu na biuro 4-5 pokoi w śródmieściu. Pośrednictwo požądane, osobiste zgłoszenia Hotel Warszawski pokój Nr 13. 2602

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Lidzbark, dowód osobisty, wydany gm. Kuczbork, pow. Mława, na nazwisko Woźniowski Krzysztof, ur. 19.9.1925 r. 2583-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ciechanów na nazwisko Korbuszewski Jan, ur. 12.2.1925 r. wieś Dżbanice pow. Pułtusk. 2584-1

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód tożsamości konia Nr 15299, wydany przez Zarząd Gminy Różana, pow. Kętrzyn, na nazwisko Kuśpiet Marian. 2595-3

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Maków, na nazwisko Welna Antoni, ur. 1918 r. w Dąbrówce, pow. Maków. 2597-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Radzymin, na nazwisko Makarewicz Stanisław, syn Ignacego, ur. 1914 r. w Wyszkuwie. 2598-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn na nazwisko Szoł: Bronisław, syn Tomasz, ur. 1919 r. w Ponikwach pow. Krasny Staw. 2599

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Szczecin, na nazwisko Mędrzycki Bernard, syn Władysława, ur. 1912 r. w Kurzenniku pow. Lubawa. 2600-2

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany w gminie Łochów pow. Węgrów, zaświadczenie pracy przy okopach w czasie wojny, wydane przez władze sowieckie, na nazwisko Zgorzałek Zygmunt, ur. 29.I.1921 r. w Brzozowicy, pow. Radzyń. 2603

UNIEWAŻNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego Nr 247/46, wydane przez gminę Szombark na nazwisko Wawrzyńska Augusta, zam. w Jankowie, pow. Olsztyn. 2604

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22 Lipca 16. Telefon Nr 81-90. Dział Kolportażu: ul. Wyzwolenia 3a.

Godziny przyjęć: Redakcja: 11-13, Administracja: 8-15 (w sobotę: 8-13), dział kolportażu: 8-18 (niedziele i poniedziałki: 8-15).

Konto Nr. 40 w Oddz. Banku Gosp. Spółdz. w Olsztynie, ul. Stalna 33.

Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski

Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia reklamowe w tekście (oprócz str. 1-ej) za 1 mm wysokości i szpalty (szerokość 63 mm) po 30 zł. — Ogłoszenia reklamowe poza tekstem (w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia) za 1 mm i szpalty po 20 zł. — Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi (poza tekstem) za 1 mm i szpalty po 15 zł. — Ogłoszenia drobne po 10 zł za wyraz (najmniej 100 zł). Poszukiwania rodzin i pracy — po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł). Tłustym drukiem — 100 proc. drożej. — Ogłoszenia w numerach świątecznych o 50 proc. drożej. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 70 zł, kwartalna — 200 zł, roczna — 600 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą, lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w ponie działki i dni poświęcane pismo na razie nie wychodzi.